

Tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete

December 2021

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	9
3	Bakgrund och gällande rätt	12
3.1	Regler om sammanlagd tid för stöd och om karens	13
3.2	Förslag om byte av handläggande myndighet	13
3.3	Regeringens smittskyddsåtgärder och beredskap för stöd till företag	14
4	Möjlighet till stöd vid korttidsarbete för den som mottagit stöd under pandemin	15
5	Jämförelsemånad	17
6	Ansökan om preliminärt stöd	19
7	Avstämning av preliminärt stöd	20
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	21
9	Konsekvensanalys	21
9.1	Syfte och alternativa lösningar	22
9.2	Offentligfinansiella effekter	22
9.3	Effekter för sysselsättningen	23
9.4	Effekter för företagen	23
9.5	Effekter för kommuner och regioner	24
9.6	Effekter för enskilda	24
9.7	Effekter för den ekonomiska jämställdheten	25
9.8	Effekter för inkomstfördelningen	25
9.9	Effekter för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet	25
9.10	Effekter för förvaltningsmyndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	25
9.10.1	Effekter för Skatteverket och Tillväxtverket	25
9.10.2	Effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna	26
9.11	Förslagets förenlighet med EU-rätten	26
9.12	Övriga effekter	26
10	Författningskommentar	27
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	27

10.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	28
10.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	29

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att karenstiden i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete tillfälligt slopas. I dag gäller att ett beslut om godkännande enligt 5 a § samma lag får fattas tidigast 24 kalendermånader efter att en tidigare stödperiod löpt ut.

Den föreslagna ändringen innebär att även den arbetsgivare som mottagit stöd för korttidsarbete under perioden mars 2020–september 2021 kan beviljas stöd. En ansökan om stöd med tillämpning av den föreslagna bestämmelsen ska prövas av Skatteverket. En sådan ansökan kan ges in till Skatteverket tidigast den 1 april 2022.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 april 2022 och upphöra att gälla den 1 januari 2024.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs att 7 a, 8 a, och 19 §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §¹

Om de ekonomiska svårigheter som avses i 5 a § andra stycket förväntas kvarstå när den tidsperiod som anges i 6 a § löper ut får den förlängas en gång med tre kalendermånader.

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges.

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges.

För stödperioder som inleds under december 2021 ska en ansökan om förlängning ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får förlängning inte medges.

8 a §²

När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten.

När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten. *Detta gäller dock inte om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021.*

¹ Senaste lydelse 2020:207.

² Senaste lydelse 2020:207.

19 §³

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd ska göra en avstämning enligt 20 §.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 § ska avstämning göras vid utgången av tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod löpt ut. Om arbetsgivaren före denna tidpunkt under tre på varandra följande kalendermånader inte har ansökt om preliminärt stöd, uppkommer dock skyldigheten att göra en avstämning vid utgången av den tremånadersperioden.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad.
För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska arbetsgivaren göra en avstämning vid utgången av april 2022 och därefter senast var tredje månad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2022.
 2. Ärenden som har inletts hos Tillväxtverket före ikraftträdandet handläggs enligt äldre föreskrifter.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs att 4 och 18 §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska ha följande lydelse i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den lagen.

Lydelse enligt prop. 2021/22:77 *Föreslagen lydelse*

4 §

Vid tillämpning av denna lag ska följande gälla:

1. *Ordinarie arbetstid* är den tid som en arbetstagare skulle ha arbetat, om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. Vid beräkning av den ordinarie arbetstiden ska det bortses från frånvaro.

2. *Ordinarie lön* är den regelmässigt utgående kontanta lön som arbetstagaren skulle ha haft under stödmånaden om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. I den ordinarie lönen ingår dock inte löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden. Inte heller ingår lön till den del som den överstiger det belopp som regeringen bestämmer. Vid beräkning av den ordinarie lönen ska det bortses från frånvaro. Om arbetstagaren har deltagit i korttidsarbete under endast en del av stödmånaden, utgör den ordinarie lönen motsvarande del.

3. *Korttidsarbete* är arbete där arbetstiden är kortare än den ordinarie arbetstiden, eller där partiell arbetsbefrielse införs med stöd av ett centralt kollektivavtal under en begränsad period och lönen därför är lägre än den ordinarie lönen.

4. *Stödperiod* är den tidsperiod när stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5–8 a §§.

5. *Stödmånad* är den kalendermånad som arbetsgivaren begär preliminärt stöd för.

6. *Jämförelsemånad* är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades.

6. *Jämförelsemånad* är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades. *För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 är jämförelsemånaden november 2021 i de fall Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §.*

7. *Avstämningstidpunkt* är den tidpunkt då skyldigheten att göra en avstämning har uppkommit.

8. *Avstämningsperiod* är en stödperiod eller den kortare period som skyldigheten att göra en avstämning avser.

9. *Kompetensinsats* är en insats som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagare.

18 §

En ansökan om preliminärt stöd ska ha kommit in till Skatteverket inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Vid stöd efter godkännande enligt 5 a § ska den första stödmånaden i stödperioden infalla senast 45 dagar efter godkännandet. I annat fall får stöd inte lämnas.

För en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs att 4, 7 a, 8 a, 18 och 19 §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.2

Föreslagen lydelse

4 §

Vid tillämpning av denna lag ska följande gälla:

1. *Ordinarie arbetstid* är den tid som en arbetstagare skulle ha arbetat, om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. Vid beräkning av den ordinarie arbetstiden ska det bortses från frånvaro.

2. *Ordinarie lön* är den regelmässigt utgående kontanta lön som arbetstagaren skulle ha haft under stödmånaden om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. I den ordinarie lönen ingår dock inte löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden. Inte heller ingår lön till den del som den överstiger det belopp som regeringen bestämmer. Vid beräkning av den ordinarie lönen ska det bortses från frånvaro. Om arbetstagaren har deltagit i korttidsarbete under endast en del av stödmånaden, utgör den ordinarie lönen motsvarande del.

3. *Korttidsarbete* är arbete där arbetstiden är kortare än den ordinarie arbetstiden, eller där partiell arbetsbefrielse införs med stöd av ett centralt kollektivavtal under en begränsad period och lönen därför är lägre än den ordinarie lönen.

4. *Stödperiod* är den tidsperiod när stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5–8 a §§.

5. *Stödmånad* är den kalendermånad som arbetsgivaren begär preliminärt stöd för.

6. *Jämförelsemånad* är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades. *För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 är jämförelsemånaden november 2021 i de fall Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §.*

6. *Jämförelsemånad* är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades.

7. *Avstämningstidpunkt* är den tidpunkt då skyldigheten att göra en avstämning har uppkommit.

8. *Avstämningssperiod* är en stödperiod eller den kortare period som skyldigheten att göra en avstämning avser.

9. *Kompetensinsats* är en insats som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagare.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

Föreslagen lydelse

7 a §

Om de ekonomiska svårigheter som avses i 5 a § andra stycket förväntas kvarstå när den tidsperiod som anges i 6 a § löper ut får den förlängas en gång med tre kalendermånader.

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges. *För stödperioder som inleds under december 2021 ska en ansökan om förlängning ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får förlängning inte medges.*

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges.

8 a §

När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten. *Detta gäller dock inte om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021.*

När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten.

Lydelse enligt lagförslag 2.2

Föreslagen lydelse

18 §

En ansökan om preliminärt stöd ska ha kommit in till Skatteverket inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Vid stöd efter godkännande enligt 5 a § ska den första stödmånaden i stödperioden infalla senast 45 dagar efter godkännandet. I annat fall får stöd inte lämnas.

För en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av april 2022. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

19 §

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd ska göra en avstämning enligt 20 §.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 § ska avstämning göras vid utgången av tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod löpt ut. Om arbetsgivaren före denna tidpunkt under tre på varandra följande kalendermånader inte har ansökt om preliminärt stöd, uppkommer dock skyldigheten att göra en avstämning vid utgången av den tremånadersperioden.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad.

För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska arbetsgivaren göra en avstämning vid utgången av april 2022 och därefter senast var tredje månad.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Äldre bestämmelser gäller dock för fortfarande för stöd som avser stödmånader till och med den 31 december 2023.

3 Bakgrund och gällande rätt

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stödet aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet handläggs, efter aktivering, av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Det nya systemet gäller för tid fr.o.m. den 16 mars 2020. Stödet handläggs i dag av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Efter aktivering eller godkännande ansöker arbetsgivaren om stöd (s.k. preliminärt stöd) som lämnas enligt tre fasta nivåer för arbetstids- och löneminskning. Staten står vid varje nivå för en tredjedel av lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter för den uteblivna arbetstiden medan återstoden fördelas mellan arbetstagare och arbetsgivare med olika inbördes fördelning beroende på nivån av arbetstidsminskning.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att det ska vara möjligt att fastställa ett slutligt stöd.

Från det att det nya systemet om stöd vid korttidsarbete trädde i kraft och under resterande del av 2020 samt under januari–juni 2021 har stödet med anledning av pandemin varit tillfälligt förstärkt, s.k. korttidspermittering. Förstärkningen har bl.a. bestått i att staten stått för tre fjärdedelar av den totala kostnaden i stället för den ordinarie nivån på en tredjedel av kostnaden. Stödperioden har också förlängts genom införandet och förlängning av den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i

vissa fall. Det förstärkta stödet har omfattat stödperioder till och med september 2021. De tillfälliga förstärkningar och justeringar som gjorts med anledning av pandemin behandlas i prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199, prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276, prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182, prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229, prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52 och rskr. 2020/21:416.

3.1 Regler om sammanlagd tid för stöd och om karens

Enligt 7 b § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete gäller att den sammanlagda tiden som en arbetsgivare får stöd inte får överstiga 24 kalendermånader under en period om 36 kalendermånader. Bestämmelsen är tänkt att aktualiseras när det ursprungliga, konjunkturella stödet och stödet enligt det öppna, permanenta systemet, lämnas i nära tidsmässig anslutning till varandra (prop. 2019/20:132 s. 59 och 88). I samband med att det öppna och permanenta systemet för stöd vid korttidsarbete infördes ansågs det inte som ändamålsenligt om detta skulle kunna leda till så lång sammanlagd stödperiod som 33 månader varför den sammanlagda tiden för stöd begränsades till 24 månader (prop. 2019/20:132 s. 59).

Av 8 a § lagen om stöd vid korttidsarbete framgår vidare att när en stödperiod har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § samma lag, dvs. i ärenden om stöd vid korttidsarbete som lämnas vid tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter hos en enskild arbetsgivare, fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten. Bestämmelsen om en karens infördes för att motverka överutnyttjande av stöd och för att förhindra att en arbetsgivare använder stödet för att överbygga strukturella problem i verksamheten (prop. 2019/20:132 s. 58 och 59).

3.2 Förslag om byte av handläggande myndighet

Ärenden om stöd vid korttidsarbete som lämnas vid tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter hos en enskild arbetsgivare enligt 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete handläggs i dag av Tillväxtverket. I proposition Handläggande myndighet för ärenden om stöd vid korttidsarbete (2021/22:77) som beslutades den 16 december 2021 föreslås att Skatteverket ska handlägga dessa ärenden. Den föreslagna ändringen innebär att Skatteverket bl.a. kommer att pröva frågor om godkännande, preliminärt stöd och ytterligare stöd samt ersättning för kostnader för kompetensinsatser enligt lagen om stöd vid korttidsarbete.

I propositionen föreslås också att Skatteverket ska pröva frågor om ersättning för kostnader för kompetensinsatser även när stöd vid korttidsarbete lämnas vid en synnerligen djup lågkonjunktur, dvs. stöd som lämnas enligt 5 § lagen om stöd vid korttidsarbete. Stöd som lämnas av

Skatteverket föreslås tillgodoföras arbetsgivaren genom kreditering på arbetsgivarens skattekonto.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 april 2022 och tillämpas första gången för ansökningar om godkännande som lämnas efter den 31 mars 2022.

3.3 Regeringens smittskyddsåtgärder och beredskap för stöd till företag

Regeringen har den 7 december 2021 presenterat en åtgärdsplan för införande av smittskyddsåtgärder. Regeringen och Folkhälsomyndigheten har gjort bedömningen att Sverige befinner sig i en situation med en ökad smittspridning och ökad vårdbelastning och att det därför är aktuellt med ytterligare smittskyddsåtgärder. Regeringen har också meddelat att flera ekonomiska åtgärder kommer att återinföras i syfte att underlätta för människor att stanna hemma vid sjukdom. De flesta åtgärder ska gälla från och med den 8 december 2021 och samtliga föreslås gälla till och med den 31 mars 2022. Åtgärderna omfattar bl.a. slopat krav på läkarintyg för att få smittbärarpennning, ersättning till riskgrupper, tillfällig föräldrapennning samt ersättning för karensavdrag och sjuklönekostnader. På skatteområdet kommer skattefriheten för förmån av fri parkering att förlängas för att minska trängsel i kollektivtrafiken. Avsikten är också att återinföra både det ordinarie omställningsstödet samt omsättningsstöden till enskilda näringsidkare och handelsbolag för december 2021 och januari 2022. Därutöver har regeringen för avsikt att budgetera för en beredskap att utöka stöden till att även omfatta februari och mars 2022. Åtgärderna kommer att ingå i en extra ändringsbudget som regeringen avser att överlämna till riksdagen i januari 2022.

Den 9 december 2021 beslutades propositionen Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (prop. 2021/22:69). I propositionen föreslår regeringen att lagarna förlängs till och med den 31 maj 2022 för att fortsatt säkerställa en god beredskap i hanteringen av coronapandemin.

Den 21 december 2021 meddelade regeringen att ytterligare restriktioner ska gälla från och med den 23 och 24 december 2021. Dessa innebär bl.a. att det införs en regel om sittande gäster på restauranger samt krav på avstånd mellan sällskap för t.ex. restauranger och vid större idrotts- och kulturarrangemang och krav på platsbokning för vissa resor. Begränsningar införs även för trängsel i affärer och köpcentrum med en regel om minst 10 kvadratmeter per person.

4 Möjlighet till stöd vid korttidsarbete för den som mottagit stöd under pandemin

Förslag: Bestämmelsen om att ett beslut om godkännande tidigast får fattas 24 kalendermånader efter att en tidigare stödperiod löpt ut ska inte gälla om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021.

Även den arbetsgivare som tidigare har fått stöd ska, efter godkännande av Skatteverket, kunna beviljas preliminärt stöd för stödmånader från och med december 2021.

Skälen för förslaget

Arbetsgivare som tidigare har fått stöd under pandemin bör ges en ny möjlighet att ansöka om stöd

Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Detta gäller inte minst de företag som har drabbats hårt av de restriktioner som beslutats för att minska smittspridningen. Sedan utbrottet har historiskt stora åtgärder presenterats för att begränsa smittspridningen och för att lindra effekterna för jobb och företag. En av dessa åtgärder är stödet vid korttidsarbete. Den ökade smittspridningen i hela Europa och nya varianter av viruset visar att det fortsatt är viktigt med god beredskap inför snabba förändringar i pandemin.

Regeringen har uttalat att den vill ha beredskap för att snabbt kunna återinföra stöd för att stötta svenska jobb och företag om nya smittskyddsåtgärder i samhället påverkar företagens verksamheter negativt. Regeringen har därför för avsikt att budgetera för att ha beredskap att kunna återinföra det ordinarie omställningsstödet och omsättningsstöden till enskilda näringsidkare och handelsbolag under december 2021 – mars 2022 i en extra ändringsbudget i januari. Regeringen har redan meddelat att stöden ska aktiveras för december 2021 och januari 2022. Utgångspunkten är att stöden utformas på liknande sätt som tidigare. Regeringen har också meddelat att evenemangsstödet kommer att förlängas till den 31 mars 2022.

En stor andel av de arbetsgivare som skulle kunna komma att påverkas av ytterligare restriktioner kan antas ha fått stöd vid korttidsarbete tidigare under pandemin. Dessa arbetsgivare befinner sig därför i karenstid. Utan en förändring av bestämmelsen om karenstid kommer dessa arbetsgivare inte kunna beviljas ytterligare stöd i närtid. Som beskrivs i avsnitt 3 kan stöd vid korttidsarbete, efter godkännande lämnas under högst nio kalendermånader i följd (6 a och 7 a §§ lagen [2013:948] om stöd vid korttidsarbete). Efter stödperiodens slut inträder en karenstid om 24 kalendermånader (8 a § samma lag). Genom den tillfälliga och numera upphävda lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall har arbetsgivare, för

perioden december 2020–september 2021, utan hinder av karensen, kunnat ansöka om och få stöd vid korttidsarbete utöver dessa nio månader.

Stödet vid korttidsarbete har kommit att användas i stor utsträckning och har varit en viktig åtgärd för att förhindra att personal blir uppsagd och för att möjliggöra att företag snabbt kan komma i gång igen när läget vänder. Stödet bör därför kunna användas även framöver av arbetsgivare som, på grund av pandemin eller av andra skäl, hamnar i oförutsedda allvarliga ekonomiska svårigheter, även om de har fått stöd tidigare under pandemin.

En ändring av regelverket för stöd vid korttidsarbete bör införas så att även de arbetsgivare som har fått stöd under 2020 och 2021 och nu omfattas av karenstid, kan godkännas för stöd. Karenstiden skulle därmed inte utgöra ett hinder vid en ny ansökan om stöd. Övriga villkor måste dock fortfarande vara uppfyllda och en bedömning kommer att göras i varje enskilt fall. Det innebär krav på att de ekonomiska svårigheterna ska vara allvarliga och tillfälliga, ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll, inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas och att arbetsgivaren ska ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft. För den närmare innebörden av dessa kriterier se prop. 2019/20:132 s. 52–56 och 86–87.

Med anledning av införandet av nya restriktioner under december 2021 är bedömningen att arbetsgivare bör ges möjlighet att söka stöd för stödmånader från och med december 2021 utan hinder av en pågående karenstid på grund av att arbetsgivaren erhållit stöd under mars 2020–september 2021. Av avsnitt 6 framgår att en ansökan om stöd med tillämpning av den föreslagna bestämmelsen om slopad karenstid ska ges in till Skatteverket efter 31 mars 2022. För ansökningar om stöd som ges in till Tillväxtverket dessförinnan ska bestämmelserna om karenstid gälla.

Villkoren enligt det ordinarie regelverket gäller vid prövning av rätten till stöd

Möjligheten att ansöka om och beviljas stöd vid korttidsarbete bestäms utifrån en tillämpning av de ordinarie reglerna i lagen om stöd vid korttidsarbete. För att en arbetsgivare ska godkännas för stöd vid korttidsarbete krävs enligt 5 a § samma lag att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter samt att de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och inte heller rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft. I förarbetena anges att det kan röra sig om plötsliga fall i global efterfrågan, begränsningar i arbetsgivares tillträde till viktiga marknader eller störningar i leveranser av viktiga insatsvaror. Exempel på exceptionella störningar som kan ge rätt till stöd är oväntat införande av tullar eller andra handelshinder, plötsliga natur- eller väderhändelser eller en omfattande sjukdomsepidemi. En allmän lågkonjunktur räknas inte som en exceptionell störning som ger rätt till stöd. De ekonomiska svårigheterna ska inte ha varit möjliga att undvika eller lindra. Av detta följer att en allmänt förväntad nedgång i konjunkturen eller andra förutsebara marknads- eller produktionsförändringar inte bör berättiga till stöd. Bedömningen bör ske med beaktande av verksamhetens karaktär. Tullar eller andra handelshinder kan vara oförutsedda. De kan också vara

konsekvenser av kända motsättningar eller utdragna processer. I ett sådant läge är det rimligt att kräva att en arbetsgivare försöker anpassa sig till den förväntade utvecklingen genom att exempelvis ställa om produktionen, minska sin exponering mot en viss marknad eller förändra sina leveranskedjor. Vad som kan krävas av arbetsgivaren i termer av omställning får avgöras i det enskilda fallet. En utgångspunkt bör vara att snabba, dramatiska och osannolika händelseförlopp innebär lägre krav på arbetsgivarnas anpassning till förändrade förutsättningar (prop. 2019/20:132 s. 86 och 87).

Att de ordinarie reglerna om stöd för korttidsarbete ska tillämpas innebär vidare bl.a. att staten står för en tredjedel av arbetsgivarens kostnad för arbetstidsminskningen och att den maximala arbetstidsförkortningen uppgår till 60 procent av ordinarie arbetstid. Den förstärkning av stödet som gällt under pandemin och som bestått i att staten har stått för tre fjärdedelar av den totala kostnaden och i att företagen kunnat minska arbetstiden för de anställda med upp till 80 procent gäller därmed inte under nya stödperioder.

Inte heller gäller något av de tillfälliga undantag som gällt tidigare under pandemin. Dessa undantag har inneburit att arbetsgivare har haft möjlighet att få stöd för verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten, för arbetstagare under uppsägningstid samt för arbetstagare som är familjemedlemmar till arbetsgivaren (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199 och prop. 2020/21:83 bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182). Detsamma gäller kravet på att arbetsgivare som har en lönesumma som överstiger 400 000 kronor tillsammans med ansökan om godkännande ska lämna ett yttrande från en auktoriserad revisor, kravet på att preliminärt stöd och ytterligare stöd inte får lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning och kravet att en arbetsgivare när ansökan om preliminärt stöd prövas, inte ska vara skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller vara på obestånd.

Det ska slutligen framhållas att en förutsättning för stöd är att arbetsgivare och arbetstagare träffar avtal om att korttidsarbete ska införas.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring av 8 a § lagen om stöd vid korttidsarbete.

5 Jämförelsemånad

<p>Förslag: För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska jämförelsemånaden vara november 2021.</p>

Skälen för förslaget: Syftet med stöd vid korttidsarbete är att bevara arbetstillfällena genom att redan anställda tillfälligt går ner i arbetstid och lön. Bedömningen har därför gjorts att stöd inte bör lämnas för arbets-

tagare som anställs under en stödperiod (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 6.17.5.1.2).

För att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod eller att stödet missbrukas genom att arbetstagaren ges en högre sysselsättningsgrad eller löneökning innan stödmånaden finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete bestämmelser om jämförelsemånad. Jämförelsemånaden är, när beslut om godkännande fattats enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet fattades (4 § 6). Preliminärt stöd får endast lämnas för arbetstagare som även var anställda hos arbetsgivaren under hela eller någon del av jämförelsemånaden med samma eller högre sysselsättningsgrad än under stödmånaden (11 § 1). I bestämmelserna om ordinarie lön anges vidare att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte ingår i den ordinarie lönen (4 § 2).

I samband med förlängningen av stödet vid korttidsarbete justerades bestämmelsen om jämförelsemånad för stödmånader som inföll under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Det ansågs då angeläget att upprätthålla det ursprungliga syftet med regleringen, dvs. att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod (prop. 2020/21:83 s. 28–30).

I samband med att stödet vid korttidsarbete förlängdes med ytterligare tre månader bestämdes i stället att jämförelsemånaden för stödmånader som inföll under perioden 1 juli–30 september 2021 skulle vara april 2021. Regeringen gjorde då bedömningen att skälen för att ändra jämförelsemånaden vägde tyngre än det ursprungliga syftet att upprätthålla kravet på att jämförelsemånaden inte får sammanfalla med en stödmånad. I sammanhanget fördes bl.a. det faktum att pandemin pågått under lång tid och att en ny månad skulle underlätta för säsongsberoende verksamheter fram. Regeringen gjorde då bedömningen att jämförelsemånaden borde bestämmas till den månad som infaller tre månader före juli månad, dvs. april 2021 (prop. 2020/21:208 s. 15–17).

Det är nu fråga om en ny stödperiod. Karensreglerna föreslås slopas tillfälligt från och med april 2022 samtidigt som det ska vara möjligt att ansöka om stöd för stödmånader från och med den 1 december 2021. Detta skulle med en tillämpning av ordinarie regler för att fastställa jämförelsemånad innebära att denna kan infalla tidigast i januari, dvs. en månad efter första stödmånad. Det är därför lämpligt att bestämmelsen om jämförelsemånad justeras för stödperioder som inleds under 1 december 2021–31 januari 2022. Även i syfte att säkerställa att stödet inte missbrukas bör jämförelsemånaden för stödperioder som inleds under 1 december 2021–31 januari 2022 infalla före denna period. För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska jämförelsemånaden vara november 2021 i de fall Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring av 4 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

6 Ansökan om preliminärt stöd

Förslag: För en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av april 2022. I annat fall ska stöd inte få lämnas för stödmånaden.

För stödperioder som inleds under december 2021 ska en ansökan om förlängning ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall ska förlängning inte få medges.

Skälen för förslaget: Systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete bygger på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning.

Enligt 18 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. Vid bestämmandet av tidsfristen har beaktats att arbetsgivaren inte ska få svårigheter att hinna räkna ut det preliminära stöd som begärs. Möjligheten att ansöka om stöd utan hinder av karens kommer delvis att gälla för tid före ikraftträdandet (se avsnitt 4). Tidsfristen för när en ansökan ska ha kommit in behöver därför justeras.

Det är angeläget att nya ärenden om godkännande för stöd som föranleds av att karensen slopas inleds hos Skatteverket. Skatteverket kommer att kunna ta emot ansökningar först från och med den 1 april 2022. Bestämmelserna om ansökningstid bör därför anpassas när det gäller ansökningar om preliminärt stöd som avser stödmånader under perioden 1 december 2021–31 januari 2022. Tidsfristen för att ge in en ansökan om stöd avseende dessa månader bör förlängas från två till fyra månader vilket innebär att för stödmånader under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Skatteverket senast vid utgången av april 2022. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Förslaget medför att ansökningar om stöd för stödmånader under perioden 1 december 2021–31 mars 2022 utan hinder av karens inte kommer att kunna handläggas förrän från och med den 1 april 2022. Den enskilde arbetsgivaren kommer inte förrän efter den tidpunkten få besked om godkännande för stöd, få beslut beträffande ansökan om preliminärt stöd och få utbetalning av stöd. Med beaktande av den handläggningsbörda som fortsatt finns hos Tillväxtverket och de effektivitetsvinster som förväntas av bytet av handläggande myndighet till Skatteverket är bedömningen trots detta att fördelarna med den föreslagna ordningen överväger.

Enligt 6 a § lagen om stöd vid korttidsarbete får en arbetsgivare som fått ett godkännande enligt 5 a § beviljas preliminärt stöd enligt 18 § för högst sex kalendermånader i följd. I 7 a § finns bestämmelser om förlängning av tidsperioden i 6 a §. Av första stycket framgår att det är möjligt att förlänga den tidsperiod om sex månader som anges i 6 a § med tre månader om de ekonomiska svårigheter som avses i 5 a § andra stycket förväntas kvarstå när tidsperioden löper ut. I andra stycket anges att en ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den stödperioden har inletts. Kommer en ansökan om

förlängning in efter den tiden ska förlängning av stödperioden inte medges.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 april 2022. För stödperioder som inleds under december 2021 innebär regeln i 7 a § att en ansökan om förlängning ska ha kommit in senast den 31 mars 2022, dvs. innan den föreslagna lagändringen trätt i kraft och ansökan om stöd kan lämnas in. Det är angeläget att ansökan om förlängning görs i god tid innan tidsperioden löper ut. Ansökan om förlängning ska därför i dessa fall ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. Kommer en ansökan om förlängning in efter den tiden ska förlängning av stödperioden inte medges.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar av 7 a och 18 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete.

7 Avstämning av preliminärt stöd

Förslag: Om stödperioden inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska arbetsgivaren göra en avstämning av preliminärt stöd vid utgången av april 2021 och därefter var tredje månad

Skälen för förslaget: Systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete bygger på ett förfarande som består av två led (se avsnitt 5): ansökningar om preliminärt stöd och avstämning. Enligt 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna (4 § 7 samma lag). En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra veckor från avstämningstidpunkten (29 § samma lag och prop. 2021/22:77).

Den tillfälliga bestämmelsen om borttagande av karensen kommer delvis att gälla för tid före ikraftträdandet (se avsnitt 4). För att avstämningstidpunkten inte ska infalla före ikraftträdandet bör avstämningstidpunkten för stödperioder som inleds under perioden den 1 december 2021–31 januari 2022 en avstämning göras först vid utgången av april 2022 och därefter var tredje månad.

En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra veckor från utgången av april 2022. Det innebär att en anmälan om avstämning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra veckor från den 30 april 2021.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring av 19 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 april 2022 och upphöra att gälla den 1 januari 2024.

Ärenden som har inletts hos Tillväxtverket före ikraftträdandet handläggs enligt äldre föreskrifter.

Skälen för förslaget: Den 16 december 2021 beslutades propositionen Handläggande myndighet för ärenden om stöd vid korttidsarbete (prop. 2021/22:77). Förslaget innebär att Skatteverket kommer att bli handläggande myndighet för ärenden enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Skatteverket föreslås handlägga ärenden i de fall ansökningar om godkännande lämnas efter den 31 mars 2022. Skatteverket kommer alltså att pröva frågor i ärenden som initierats genom en ansökan om godkännande som lämnas därefter. Det är angeläget att arbetsgivare så snart som möjligt, utan hinder av karens, kan göra en ny ansökan om stöd. Det är vidare lämpligt att nya ärenden om godkännande för stöd som ändrade regler för karens kan förväntas leda till enbart inleds hos Skatteverket. Lagändringen bör därför träda i kraft samtidigt som Skatteverket övertar ansvaret för handläggningen av ärenden om stöd vid korttidsarbete, dvs. den 1 april 2022.

Vid handläggning av ärenden som har inletts hos Tillväxtverket före ikraftträdandet, dvs. före den 1 april 2022, bör de nya bestämmelserna inte tillämpas. I dessa fall bör även fortsättningsvis äldre föreskrifter gälla. Detta bör gälla även om ärendena avser stödmånaderna december 2021–mars 2022 och även om rätten till stöd provas efter ikraftträdandet.

Ett ikraftträdande den 1 april 2022 innebär att arbetsgivare från och med detta datum kommer att kunna ansöka om stöd för stödmånader från och med december 2021 hos Skatteverket.

Lagändringarna ska vara tillfälliga och upphöra att gälla den 1 januari 2024. De tillfälligt ändrade bestämmelserna bör dock fortfarande gälla för stöd som avser stödmånader som infaller fram till och med det datumet.

9 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av de föreslagna förändringarna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att

bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas.

9.1 Syfte och alternativa lösningar

Det aktuella förslaget om tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete syftar till att åter möjliggöra stöd för företag som fått stöd under pandemin. Stöd kan ges vid tillfälliga ekonomiska svårigheter och syftar till att minska lönekostnaderna för företagen och att därigenom förhindra att livskraftiga företag slås ut vid tillfälliga och oförutsedda svårigheter.

9.2 Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella effekten av förslaget att tillfälligt ta bort karenstiden ges av skillnaden mellan det stöd som nu antas utbetalas och det stöd som hade utbetalats med gällande karensregler.

Antalet personer i korttidsarbete uppskattas under första kvartalet 2022 till i genomsnitt 20 000 personer per månad, givet att karenstiden tillfälligt slopas. Med gällande karensregler uppskattas antalet i stället till ca 5 000 personer per månad i genomsnitt. Bedömningen utgår från nuvarande omfattning av restriktionerna. Förslaget innebär att stöd kommer att kunna sökas även för december 2021, under förutsättningen att ansökan inkommer innan april månads slut 2022. I praktiken bedöms emellertid mycket få företag komma att ansöka om stöd för december 2021, eftersom förslaget presenteras först under senare delen av december och det tar viss tid för arbetsgivare att förhandla om och revidera sina anställningsavtal.

För andra, tredje och fjärde kvartalen 2022 görs i nuläget bedömningen att volymerna i korttidsarbete kommer vara nära de volymer som för närvarande antas råda i genomsnitt under normala omständigheter. Det genomsnittliga antalet i korttidsarbete bedöms uppgå till 5 000 personer. Siffran är beräknad utifrån genomsnittliga volymer i det tyska systemet under perioden 2015–2019. Om karensreglerna finns kvar bedöms det genomsnittliga antalet i stället uppgå till 2 000 personer.

För första kvartalet beräknas kostnaden av förslaget till 174 miljoner kronor, framräknad enligt $32\,700 \cdot 1,3142 \cdot 0,27 \cdot 0,33 \cdot 15\,000 \cdot 3$, där 32 700 är genomsnittlig månadslön, 1,3142 sociala avgifter, 0,27 den genomsnittliga arbetstidsförkortningen, 0,33 statens subventionsgrad, 15 000 antalet fler personer per månad och 3 antalet månader. För perioden april–december beräknas kostnaden enligt samma modell till 104 miljoner kronor.

Arbetsgivare som ansöker om stöd för korttidsarbete har möjlighet att samtidigt ansöka om ersättning för kostnader för kompetensinsatser. När fler personer nu antas befinna sig i korttidsarbete är det rimligt att anta att även kostnaderna för kompetensinsatser ökar. Ungefär 10 procent antas utnyttja möjligheten till kompetensinsatser. Det innebär att kostnaderna för kompetensinsatser beräknas öka med 15 miljoner kronor beräknat enligt $9\,000 \cdot 0,10 \cdot 10\,000 + 3000 \cdot 0,10 \cdot 20\,000$, där 9 000 respektive

3 000 är genomsnittlig ökning av antal i korttidsarbete under första respektive andra halvåret till följd av förslaget (15 000 första kvartalet och 3 000 andra, tredje och fjärde kvartalet), 0,10 är andel som antas utnyttja kompetensinsatser, 10 000 är kostnaden per person och 20 000 är kostnaden per person med förlängd permittering.

Kostnaden av förslaget för 2022 beräknas därmed till 294 miljoner (0,294 miljarder) kronor. Tillkommande kostnader för Skatteverket redovisas separat i avsnitt 9.10.1 nedan.

Bedömningen av antalet individer i korttidsarbete är mycket osäker. Det finns därför skäl att kontrastera ovanstående beräkning med alternativa scenarier avseende deltagande i korttidsarbete. Om förslaget leder till en dubbelt så stor ökning av antalet i korttidsarbete blir den offentlig-finansiella effekten 0,587 miljarder kronor. Om förslaget i stället leder till en hälften så stor ökning av antalet i korttidsarbete blir den offentlig-finansiella effekten 0,147 miljarder kronor.

9.3 Effekter för sysselsättningen

Det föreslagna tillfälliga sloandet av karenstiden för stöd vid korttidsarbete bedöms medföra att ett antal personer undviker de perioder av arbetslöshet som riskerar att följa av uppsägningar. Omfattande forskning visar på genomsnittliga negativa framtida sysselsättnings-effekter för personer som drabbas av sådan arbetslöshet.

Generellt kan ett öppet och permanent system för stöd vid korttidsarbete förväntas jämna ut variationer i den aggregerade arbetslösheten och sysselsättningen över tid. I normalfallet påverkas inte ekonomins utveckling på lång sikt av konjunkturvariationer. Men djupa eller långvariga ekonomiska kriser kan medföra negativa effekter på lång sikt. Stöd vid korttidsarbete har utnyttjats i stor utsträckning under 2020 och 2021 och bedöms ha dämpat sysselsättningsfallet.

Möjligheten för företag som tidigare erhållit stöd vid korttidsarbete att på nytt ta del av systemet kan dock försvåra för expansiva företag att finna kvalificerad arbetskraft, då dessa kan vara ”inlåsta” i företag med stöd för korttidsarbete. Vetskapen om att det finns möjlighet till framtida korttidsarbete kan även generellt minska incitamenten för anställda i mindre expansiva företag att proaktivt söka anställning i mer expansiva företag, för att på så sätt minska risken för framtida arbetslöshet. Denna minskade rörlighet på arbetsmarknaden innebär ökade kostnader för företag att rekrytera ny personal. Enligt nationalekonomiska s.k. sök- och matchningsmodeller medför detta negativa effekter på sysselsättning och arbetslöshet. Sammantaget bedöms dock de positiva sysselsättnings-effekterna av förslaget överväga dessa negativa effekter.

9.4 Effekter för företagen

Det aktuella förslaget om tillfälligt sloande av karenstiden förväntas gynna företag med tillfälliga ekonomiska svårigheter som tidigare fått stöd vid korttidsarbete relaterat till pandemin och som i övrigt uppfyller kraven

för stöd vid korttidsarbete. Detta gäller företag som sedan tidigare erhållit stöd men som, med oförändrade regler, skulle förhindras att erhålla ytterligare stöd på grund av karens. Dessa företag kommer att kunna få samma möjligheter som de företag som inte har fått stöd under pandemin att hantera tillfälliga efterfrågesvängningar och störningar i verksamheten utan att behöva säga upp personal i sådan omfattning som annars hade varit fallet.

Potentiellt kan expansiva företag, branscher och regioner missgynnas av förslaget. Även konkurrerande företag som inte söker stöd kan möjligen missgynnas. Som diskuteras ovan kan förslaget innebära inlåsnings-effekter av personer med eftertraktade kompetenser. En sådan inlåsnings-försvårar nyrekryteringar för växande företag.

Stödsystemet är öppet för ansökningar från alla typer av företag och branscher. I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i hotell- och restaurangverksamhet och kultur, nöje och fritid. Om fördelningen av stöd fortsatt följer samma mönster, kommer företag i dessa branscher att gynnas mest av det föreslagna sloandet av karenstiden. Den framtida fördelningen av stöd är dock mycket osäker.

Det föreslagna tillfälliga sloandet av karenstiden för stödet bedöms inte få några nämnvärda effekter för företagets konkurrensförhållanden.

De föreslagna reglerna bedöms inte öka komplexiteten på ett sätt som innebär att särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Företagen bedöms inte påverkas i andra hänseenden än vad som beskrivs i konsekvensanalysen.

9.5 Effekter för kommuner och regioner

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen eller för kommunernas organisation och verksamhet.

9.6 Effekter för enskilda

Ett tillfälligt slopande av karenstiden för stöd vid korttidsarbete förväntas främst gynna två grupper av individer. Den ena gruppen utgörs av företagsägare som tidigare erhållit stöd under pandemin och som via möjligheter till förnyat stöd i händelse av detta inte behöver säga upp personal och därmed snabbare kan återgå till normal produktion efter den ekonomiska nedgången. Förslaget bedöms även gynna anställda som även fortsatt kan förväntas kunna komma i fråga för stöd vid korttidsarbete. För dessa individer kan stödet bidra till ökad anställningstrygghet.

De som kan missgynnas av förslaget är ägare av företag där verksamhetens expansion skulle kunna bromsas av minskad rörlighet på arbetsmarknaden. Även personer som söker arbete skulle kunna missgynnas om förlängningen av korttidsarbete medför färre jobbvakanser, enligt vad som diskuteras ovan.

9.7 Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Effekterna för den ekonomiska jämställdheten av stödet vid korttidsarbete diskuteras i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 83). Där konstateras att män i högre utsträckning än kvinnor kan komma att gynnas ekonomiskt av systemet och att den ekonomiska jämställdheten därför kan minska. Den samlade bedömningen är dock att de direkta effekterna av förslaget sannolikt inte medför några större konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten. Eftersom det nuvarande förslaget är av tillfällig karaktär finns det starka skäl att anta att eventuellt tillkommande direkta effekter på den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män endast är tillfälliga. I vilken utsträckning de mer långsiktiga effekterna av förslaget på arbetslöshet och sysselsättning påverkar kvinnor och män olika är dock svårt att bedöma.

9.8 Effekter för inkomstfördelningen

Effekterna för inkomstfördelningen av stödet vid korttidsarbete redogörs för i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 84). Slutsatsen är att de direkta effekterna av stöd vid korttidsarbete kan bidra till ökade ekonomiska skillnader, men att de samlade effekterna mest sannolikt är små och tillfälliga. I och med att det nuvarande förslaget är tillfälligt bedöms eventuellt tillkommande direkta effekter också vara små och tillfälliga.

9.9 Effekter för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet

Det förhållandet att Skatteverket har en etablerad verksamhet för kontroll och brottsbekämpning bedöms förebygga risken för missbruk av stödet vid korttidsarbete.

9.10 Effekter för förvaltningsmyndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

9.10.1 Effekter för Skatteverket och Tillväxtverket

Förslaget i propositionen Handläggande myndighet för stöd vid korttidsarbete (prop. 2021/22:77), som regeringen beslutade den 16 december 2021 innebär att Skatteverket kommer att handlägga ärenden om stöd vid korttidsarbete som initieras efter den 31 mars 2022. Den nu föreslagna regeln om slopad karens föreslås träda i kraft den 1 april 2022. Detta innebär i praktiken att den nya regeln kommer att tillämpas på stöd som avser stödmånader efter den 30 november 2021. De ansökningar om stöd vid korttidsarbete som görs med anledning av förslaget ska handläggas av Skatteverket.

I och med att systemet med stöd vid korttidsarbete varit i bruk under kort tid råder stor osäkerhet om hur många företag som årligen kommer att ansöka om stöd vid korttidsarbete. Under 2020 och 2021 kom det in totalt ca 77 000 ansökningar om stöd vid korttidsarbete. De nya bestämmelserna om slopad karens förväntas dock träda i kraft vid mer normala ekonomiska förhållanden och vid den ordinarie utformningen av stödet vid korttidsarbete, där statens andel motsvarar en tredjedel av kostnaden för den nedsatta arbetstiden i stället för 75 procent. Därför förväntas antalet ansökningar i genomsnitt vara betydligt lägre. Antalet personer i korttidsarbete under första kvartalet 2022 har ovan uppskattats till i genomsnitt 15 000 fler personer per månad än med gällande karensregler. För kvartal två–fyra 2022 görs bedömningen att i genomsnitt 3 000 fler personer varje månad kommer att omfattas av korttidsarbete än med gällande karensregler. Den föreslagna ändringen av reglerna för karens innebär således att antalet ansökningar om stöd vid korttidsarbete förväntas öka. Det är svårt att prognostisera antalet ansökningar men en uppskattning om 12 800 ansökningar innebär att Skatteverkets kostnader för ärendehantering ökar med 50 miljoner kronor och kostnaderna för it-utveckling ökar med 14 miljoner kronor. Dessutom behöver Skatteverket anpassa information och rättsligt stöd utifrån det nya regelverket. Dessa tillkommande kostnader uppskattas till 4 miljoner kronor. Totalt tillkommande kostnader uppskattas till 68 miljoner kronor för 2022.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2022. Då Skatteverket är handläggande myndighet från och med den 1 april 2022 kommer inga nya ärenden att initieras hos Tillväxtverket med anledning av förslaget. Förslaget bedöms därför inte ha några effekter för Tillväxtverket.

9.10.2 Effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Beslut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den föreslagna ändringen av reglerna för karens innebär att antalet arbetsgivare som kan förväntas ansöka om stöd ökar. Förändringen kan därmed förväntas ge upphov till en viss ökad måltillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnader som förslagen kommer att medföra bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar för Sveriges Domstolar.

9.11 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

9.12 Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några effekter för miljön.

Användandet av korttidsarbete kan påverka lönestatistiken och ge en snedvriden bild av denna. Detta är något som måste hanteras av berörda aktörer.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

7 a § Om de ekonomiska svårigheter som avses i 5 a § andra stycket förväntas kvarstå när den tidsperiod som anges i 6 a § löper ut får den förlängas en gång med tre kalendermånader.

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges.

För stödperioder som inleds under december 2021 ska en ansökan om förlängning enligt andra stycket ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får förlängning inte medges.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förlängning av en tidsperiod enligt 6 a §.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges när en ansökan om förlängning ska ha kommit in om stödperioden inleds under december 2021. I dessa fall ska ansökan om förlängning ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får förlängning inte medges.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

8 a § När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten. *Detta gäller inte om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021.*

I paragrafen finns bestämmelser om karenstid när godkännande ska lämnas enligt 5 a §.

Andra mening är ny och anger att tidsperioden om 24 kalendermånader i första meningen inte gäller om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021. Bestämmelsen innebär att den arbetsgivare som mottagit stöd någon gång under mars 2020–september 2021 ges möjlighet att, utan hinder av den karenstid om 24 månader som anges i första meningen, söka stöd igen. En sådan arbetsgivare kan således med stöd av andra meningen, om övriga förutsättningar är uppfyllda, få ett nytt beslut om godkännande och beviljas stöd under ytterligare en stödperiod och en eventuell förlängning. När en sådan ny stödperiod löpt ut infaller, i enlighet med första meningen, en ny karenstid om 24 kalendermånader.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

19 § En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd ska göra en avstämning enligt 20 §.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 § ska avstämning göras vid utgången av tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod löpt ut. Om arbetsgivaren före denna tidpunkt under tre på varandra följande kalendermånader inte har ansökt om preliminärt stöd, uppkommer dock skyldigheten att göra en avstämning vid utgången av den tremånadersperioden.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. *För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska arbetsgivaren göra en avstämning vid utgången av april 2022 och därefter senast var tredje månad.*

I paragrafen finns bestämmelser om avstämning av preliminärt stöd.

I *tredje stycket* finns bestämmelser om när avstämning ska göras när preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a §. I *andra meningen*, som är ny, anges att för stödperioder som inleds under perioden den 1 december 2021–31 januari 2022, ska i stället för vad som anges om arbetsgivarens skyldighet att göra en avstämning i första meningen, en avstämning göras av arbetsgivaren vid utgången av april 2022. Det innebär att om stödperioden inleddes under december 2021 eller januari 2022 infaller avstämningstidpunkten vid utgången av april 2022 och en anmälan om avstämning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra veckor från denna tidpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

10.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

4 § Vid tillämpning av denna lag ska följande gälla:

1. *Ordinarie arbetstid* är den tid som en arbetstagare skulle ha arbetat, om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. Vid beräkning av den ordinarie arbetstiden ska det bortses från frånvaro.

2. *Ordinarie lön* är den regelmässigt utgående kontanta lön som arbetstagaren skulle ha haft under stödmånaden om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. I den ordinarie lönen ingår dock inte löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden. Inte heller ingår lön till den del som den överstiger det belopp som regeringen bestämmer. Vid beräkning av den ordinarie lönen ska det bortses från frånvaro. Om arbetstagaren har deltagit i korttidsarbete under endast en del av stödmånaden, utgör den ordinarie lönen motsvarande del.

3. *Korttidsarbete* är arbete där arbetstiden är kortare än den ordinarie arbetstiden, eller där partiell arbetsbefrielse införs med stöd av ett centralt kollektivavtal under en begränsad period och lönen därför är lägre än den ordinarie lönen.

4. *Stödperiod* är den tidsperiod när stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5–8 a §§.

5. *Stödmånad* är den kalendermånad som arbetsgivaren begär preliminärt stöd för.

6. *Jämförelsemånad* är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades. *För stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 är jämförelsemånaden november 2021 i de fall Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §.*

7. *Avstämningstidpunkt* är den tidpunkt då skyldigheten att göra en avstämning har uppkommit.

8. Avstämningsperiod är en stödperiod eller den kortare period som skyldigheten att göra en avstämning avser.

9. Kompetensinsats är en insats som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagarare.

I paragrafen definieras vissa uttryck i lagen.

I *sjätte punkten* har en andra mening lagts till. Av denna mening följer att när Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, dvs. inom ramen för det öppna och permanenta systemet för stöd vid korttidsarbete, är november 2021 jämförelsemånad om stödperioden inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

18 § En ansökan om preliminärt stöd ska ha kommit in till Skatteverket inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Vid stöd efter godkännande enligt 5 a § ska den första stödmånaden i stödperioden infalla senast 45 dagar efter godkännandet. I annat fall får stöd inte lämnas.

För en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

I paragrafen finns bestämmelser om när ansökan om preliminärt stöd senast ska lämnas.

I *trede stycket*, som är nytt, anges att för en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges första stycket, ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022 för att stöd ska kunna lämnas.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

10.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

4 § Vid tillämpning av denna lag ska följande gälla:

1. Ordinarie arbetstid är den tid som en arbetstagarare skulle ha arbetat, om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. Vid beräkning av den ordinarie arbetstiden ska det bortses från frånvaro.

2. Ordinarie lön är den regelmässigt utgående kontanta lön som arbetstagararen skulle ha haft under stödmånaden om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete. I den ordinarie lönen ingår dock inte löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden. Inte heller ingår lön till den del som den överstiger det belopp som regeringen bestämmer. Vid beräkning av den ordinarie lönen ska det bortses från frånvaro. Om arbetstagararen har deltagit i korttidsarbete under endast en del av stödmånaden, utgör den ordinarie lönen motsvarande del.

3. Korttidsarbete är arbete där arbetstiden är kortare än den ordinarie arbetstiden, eller där partiell arbetsbefrielse införs med stöd av ett centralt kollektivavtal under en begränsad period och lönen därför är lägre än den ordinarie lönen.

4. Stödperiod är den tidsperiod när stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5–8 a §§.

5. Stödmånad är den kalendermånad som arbetsgivaren begär preliminärt stöd för.

6. Jämförelsemånad är den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då regeringen föreskriver att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 § eller, då Skatteverket fattat beslut om godkännande enligt 5 a §, den kalendermånad som infaller tre månader före den kalendermånad då beslutet fattades.

7. Avstämningstidpunkt är den tidpunkt då skyldigheten att göra en avstämning har uppkommit.

8. Avstämningsperiod är en stödperiod eller den kortare period som skyldigheten att göra en avstämning avser.

9. Kompetensinsats är en insats som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagare.

I paragrafen definieras vissa uttryck i lagen.

Ändringen innebär att bestämmelsen i *sjätte punkten, andra meningen*, om att för stödperioder som inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 är jämförelsemånaden november 2021, tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

7 a § Om de ekonomiska svårigheter som avses i 5 a § andra stycket förväntas kvarstå när den tidsperiod som anges i 6 a § löper ut får den förlängas en gång med tre kalendermånader.

En ansökan om förlängning ska ha kommit in till Skatteverket inom fyra kalendermånader från det att den tidsperiod som anges i 6 a § inletts. I annat fall får förlängning inte medges.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förlängning av en tidsperiod enligt 6 a §.

Ändringen innebär att *tredje stycket* som anger när en ansökan om förlängning ska ha kommit in om stödperioden inleds under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

8 a § När en sådan tidsperiod som avses i 6, 6 a, 7 eller 7 a § har löpt ut, får ett beslut om godkännande enligt 5 a § fattas tidigast 24 kalendermånader efter den tidpunkten.

I paragrafen finns bestämmelser om karenstid när godkännande ska lämnas enligt 5 a §.

Ändringen innebär att bestämmelsen i *andra meningen* om att karenstiden i första meningen inte gäller om den tidsperiod som löpt ut avser kalendermånader under mars 2020–september 2021 tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

18 § En ansökan om preliminärt stöd ska ha kommit in till Skatteverket inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Vid stöd efter godkännande enligt 5 a § ska den första stödmånaden i stödperioden infalla senast 45 dagar efter godkännandet. I annat fall får stöd inte lämnas.

I paragrafen finns bestämmelser om när ansökan om preliminärt stöd senast ska lämnas.

Ändringen innebär att *tredje stycket* som anger att för en stödmånad under perioden 1 december 2021–31 januari 2022 ska en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges första stycket, ha kommit in till Skatteverket senast den 30 april 2022 för att stöd ska kunna lämnas tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

19 § En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd ska göra en avstämning enligt 20 §.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 § ska avstämning göras vid utgången av tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod löpt ut. Om arbetsgivaren före denna tidpunkt under tre på varandra följande kalendermånader inte har ansökt om preliminärt stöd, uppkommer dock skyldigheten att göra en avstämning vid utgången av den tremånadersperioden.

När preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a § ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad.

I paragrafen finns bestämmelser om avstämning av preliminärt stöd. I tredje stycket finns bestämmelser om vad som gäller vid avstämning av preliminärt stöd har lämnats enligt 5 a §.

Ändringen innebär att *tredje stycket, andra meningen*, som anger att för stödperioder som inleds under perioden den 1 december 2021–31 januari 2022 ska arbetsgivaren göra en avstämning vid utgången av april 2022 och därefter senast var tredje månad tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.